

Ὁ Ἀπρίλις κί ἄν χιονίσῃ, | καλοκαίρι θὰ μυρίσῃ
πολλάχ.

Ἀπρίλις γρύλλης, τιναχτοκοφινίδης
(ὅτι κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον ἐξαντλοῦνται συνήθως αἱ γενόμεναι πρὸ τοῦ χειμῶνος προμήθειαι τοῦ γεωργοῦ) πολλάχ.

Ἀπρίλις κί ἄν κατεπράσεν, | ἀπρινάρευτος *κ' ἐξέβεν
(ὁ Ἀπρίλιος ὅσον καὶ ἄν κατέστη μαλακός, δὲν ἐπέρασεν ἄνευ χρήσεως θερμάνσεως διὰ πρίνων) Χαλδ. 2) Ἀνοιξίς Καππ. (Ἀραβάν.) 3) Ὄνομα βοδὸς γεννηθέντος κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον Ἀμοργ. Ἡπ. Νίσυρ. κ. ἄ. β) Θηλ., ὄνομα ἀγελάδος γεννηθείσης κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον Πόντ. (Κρώμν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) 4) Τὸ φυτὸν ψευδομέλια ἢ Ἀζεδαράχη (melia Azedarach) τῆς τάξεως τῶν ψευδομελιωδῶν (meliaceae). Συνών. πασχαλῆς.

Ἀπριλίτσα ἢ, Πόντ. (Σάντ.)

Ὑποκορ. τοῦ ὄν. Ἀπρίλα διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτσα.

Μικρὰ ἀγελὰς γεννηθεῖσα κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον.

Ἀπριλομαίς ὁ, Ἄνδρ. Κεφαλλ. Κρήτ. Μεγίστ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) — ΚΠαλαμ. * Βωμ. 137 ΦΠανᾶ Τὰ λυρ. ἅπαντ. 193 — Λεξ. Μπριγκ. Ἀπριλομάς Θεσσ. Θράκ. Ἰων. (Κρήν.) Μεγίστ. Σύμ. Τῆν. κ. ἄ. — Λεξ. Βλαστ. Ἀπριλομάς Ἰκαρ. Ἀπριλόμαγο Κέρκ.

Ἐκ τῶν ὄν. Ἀπρίλις καὶ Μάις.

Τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ περιλαμβάνον τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον καὶ Μάιον ἐνθ' ἄν. : Γνωμ.

Τὸν Ἀπριλομάν χηρεύουν | τῶν καλῶν ἀδρῶν γυναῖκες
(συνήθως κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον καὶ Μάιον συμβαίνουν σφοδραὶ τρικυμῖαι προκαλοῦσαι ναυάγια, ἔνεκα τῶν ὁποίων χηρεύουν πολλαὶ γυναῖκες) Σύμ. κ. ἄ. Νὰ μὴ ζηλέψῃς τὴ Λαμπρὴ γυναῖκα καὶ τὸν Ἀπριλομαὶ φοράδα (ὁ ἀγοράζων κατὰ τοὺς μῆνας τούτους φοράδα δύναται νὰ ἀπατηθῇ, διότι τρεφομένη αὕτη ἐκ τῆς ἀφθόνου κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην χλόης καὶ κακὴ οὖσα φαίνεται παχεῖα καὶ εὐρωστος, ὅπως καὶ ἡ γυνὴ κατὰ τὸ Πάσχα ἐστολισμένη οὖσα φαίνεται ωραία) Λακων. || Ποίημ.

Μακάριος κόσμος | ποῦ θὰ μοσκοβολοῦσε ἀπὸ τὴ χλώρη | ... |
κί ὅλο ἀπὸ τ' ἄνθηα τῶν Ἀπριλομαίδων

ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν.

Ἀποσπερίτη μου χρυσέ, ποῦ με τ' Ἀπριλομαί
τὴ μυρωμένη συντροφιά 'ς τὸν οὐρανὸ προβάλλεις
ΦΠανᾶς ἐνθ' ἄν. Συνών. Μαγιάπριλο.

ἀπριλοσκαμμένος ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων.) Χίος.

Ἐκ τοῦ ὄν. Ἀπρίλις καὶ τοῦ σκαμμένος μετοχ. τοῦ ρ. σκάβω.

Ὁ ἐσκαμμένος κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον, συνήθως ἐπὶ ἀμπέλων ἐνθ' ἄν. : Παροιμ.

Ἄλλοι 'ς τὰ μαρτοκλάδευτα καὶ τ' ἀπριλοσκαμμένα
(ἐπὶ τῶν παρακαίρως πραττομένων, διότι τὸ κλάδευμα τῶν ἀμπέλων πρέπει νὰ γίνεται κατὰ Φεβρουάριον, τὸ δὲ σκάψιμον κατὰ Μάρτιον) Χίος.

ἀπρινάρευτος ἐπίθ. Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *πρινάρευτος <*πρινάρεῦω <πρινάρι.

Ὁ μὴ παρελθὼν ἄνευ θερμάνσεως διὰ πρίνων, ἐπὶ χρόνου : Παροιμ.

Ἀπρίλις κί ἄν κατεπράσεν, | ἀπρινάρευτος *κ' ἐξέβεν
(ὁ Ἀπρίλιος, ὅσον καὶ ἄν κατέστη μαλακός, δὲν ἐπέρασεν ἄνευ θερμάνσεως διὰ πρίνων, διότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἐπικρατεῖ ἐνίστε δριμύ ψυχρός).

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ἀπριόνιστος ἐπίθ. κοιν. ἀπριόν'στους βόρ. ἰδιώμ. ἀπριόνιστος Πελοπν. (Λακων.) ἀπριόν'στους Μακεδ. ἀπριόνιστος Πόντ. (Κερασ.) ἀπρένιστος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. πριονιστός.

Ὁ μὴ πριονισθείς, ὁ μὴ σχισθείς ἢ κοπείς διὰ πρίονος ἐνθ' ἄν. : Σύλο ἀπριόνιστο. Πέτρα ἀπριόνιστη κοιν. Σανίδ' ἀπρένιστον Χαλδ.

ἀπροβίβαστος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. ἀπροῖβαστος ἐνιαχ. Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀπροβίβαστος.

1) Ὁ μὴ προαχθείς, ὁ μὴ προβιβασθείς εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν, ἐπὶ μαθητῶν, ὑπαλλήλων κττ. : Ἐμεινε δὴ χρόνια ἀπροβίβαστος. 2) Συνεχδ. ὁ μὴ παρέχων τὰ προσόντα διὰ τὴν εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν σχολείου προαγωγὴν : Τὸ τέσσερα εἶναι ἀπροβίβαστος βαθμός. Ἐχει ἀπροβίβαστους βαθμούς.

ἀπροβόδητος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπροβόδ'τους Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) ἀπροβόδιτος Λεξ. Δημητρ. ἀπροβόδ'στους Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προβοδητός <προβοδῶ, παρ' ὃ καὶ προβοδίζω.

Ὁ μὴ προπεμφθείς κατὰ τὴν ἀναχώρησιν ἐνθ' ἄν. : Ἐφ'κί ἀπροβόδ'στους (ἐφ'κί = ἐφυγε) Ζαγόρ. Συνών. ἀκατευόδωτος 1.

ἀπροβύζαστος ἐπίθ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προβυζαστός <προβυζάνω.

Ὁ μὴ θηλάσας, ἐπὶ αἰγῶν καὶ προβάτων. Συνών. ἀπροστήλαστος.

ἀπροετοίμαστα ἐπίρρ. λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπροετοίμαστος.

Ἄνευ προπαρασκευῆς, χωρὶς προετοιμασίαν : Ἀπροετοίμαστα πετυχαίνουν καλύτερα οἱ ἐκδρομές.

ἀπροετοίμαστος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. ἀπροῖτοίμαστος Πελοπν. (Ἀρκαδ.) ἀπροτοίμαστος Ἰδραγούμ. Ἑλληνισμ. καὶ Ἑλλην. 113.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προετοιμαστός <προετοιμάζω.

Ὁ μὴ προπαρασκευασμένος, ὁ μὴ προητοιμασμένος, ἀνέτοιμος λόγ. σύνηθ. : Ἦταν ἀπροετοίμαστος καὶ δὲν κατάφερε νὰ μᾶς τὰ πῆ καλά. Εἶμαι ἀπροετοίμαστος καὶ δὲ μπορῶ νὰ σοῦ ἀπαντήσω λόγ. σύνηθ. Εἶμαστε ἀπροῖτοίμαστοι ἀκόμα Ἀρκαδ. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ μᾶς εἶμαστε ἀπροῖτοίμαστοι, γιὰτὶ δὲ γνωρίζομε ἄλλο ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἢ καὶ μονάχα τὴν Ἀθήνα Ἰδραγούμ. ἐνθ' ἄν.

ἀπροζύμωτος ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων.) ἀπροζύμωτους Στερελλ. (Ναύπακτ.) Οὐδ. ἀπροζύμωτο Χίος (Λεπτόπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *προζυμωτός <προζυμώνω.

1) Ἐπιφώνημα ἐκφωνούμενον ἐν τῇ παιδιᾷ προζύμι κατὰ τὴν δευτέραν ἐξόρμησιν τοῦ παίκτου ἀναγκασθέντος ὑπὸ τὰ κτυπήματα τῶν συμπαικτῶν τοῦ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν μάνην, διότι κατὰ τὴν πρώτην ἐξόρμησιν τοῦ ἐλησμόνησε νὰ ἐκφωνήσῃ «προζύμι» Χίος (Λεπτόπ.) 2) Ἐπιφώνημα ἐκφωνούμενον ἐν τῇ παιδιᾷ ζύμη ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ μάνη παραμένοντος παίκτου, ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τοῦ ὁποίου ὁ καταδιώκων κουτσόποδι τοὺς συμπαικτας τοῦ σπεύδει ὑπὸ τὰ κτυπήματα τῶν συμπαικτῶν εἰς τὴν μάνην Πελοπν. (Λακων.) 3) Ἐπιφώνημα ἀκουόμενον εἰς ἀνάλογον πρὸς τὰς προηγουμένας περιστασιν ἐν τῇ παιδιᾷ ἀμπάριζα Στερελλ. (Ναύπακτ.)

ΤΟΜ. Β' — 81

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ